

Forord

Jeg hedder Jonas Jonasson, og jeg føler, jeg bør komme med en forklaring.

Det har aldrig været meningen, at der skulle skrives en fortsættelse til bogen om den hundredårige der kravlede ud ad vinduet og forsvandt. Der var mange, der gerne ville have en, ikke mindst hovedpersonen selv, Allan Karlsson, der spankulerede rundt i mit indre og henledte opmærksomheden på sig selv, når det passede ham.

“Hr. Jonasson,” kunne han finde på at sige lige ud af det blå, når jeg sad i mine egne tanker. “Har hr. Jonasson skiftet mening? Skulle vi ikke tage en tur til, inden jeg bliver rigtig gammel?”

Men det skulle vi ikke. Jeg havde allerede sagt, hvad jeg ønskede at sige om det måske værste århundred af dem alle. Det havde været min tanke, at vi måske ville blive bedre til at huske nittenhundredtallets fejltagelser, hvis vi mindede hinanden om dem, og mindre tilbøjelige til at begå i det mindste de samme fejl en gang til. Jeg pakkede mit budskab ind i varme og humor. Og straks blev bogen udbredt over den ganske verden.

Men det gjorde sgu ikke verden til et bedre sted.

Tiden gik. Min indre Allan holdt op med at lade høre fra sig, mens menneskeheden haltede fremad, eller hvilken retning den nu haltede i. Den ene begivenhed efter den anden gav mig følelsen af, at verden var mere ufuldkommen end nogensinde før. Og jeg så bare til.

Et eller andet sted deromkring opstod behovet for at ytre mig igen, på min egen måde. Eller på Allans. En dag hørte jeg mig selv spørge Allan, om han stadigvæk var hos mig.

“Jeg er her,” sagde han. “Hvad kan hr. Jonasson mon tænkes at have på hjerte efter så lang tid?”

“Jeg har brug for dig,” sagde jeg.

“Til hvad?”

“Til at fortælle, hvordan det er, og dermed indirekte, hvordan det burde være.”

“Med alting?”

“Med så godt som alting.”

“Hr. Jonasson ved nok, at det ikke hjælper noget, ikke?”

“Jo, det ved jeg.”

“Godt. Jeg er med,” sagde den hundredårige.

***

Jo, der var en ting mere. Dette er en roman om begivenheder i nutiden og den nære fremtid. Jeg bruger flere offentlige politiske ledere i handlingen og personer i deres umiddelbare nærhed. I bogen hedder de fleste af dem det, de hedder i virkeligheden. Andre har jeg ladet gå ram forbi.

Eftersom lederne kan se ned på menigmand i al almindelighed snarere end op, er det rimeligt, at jeg laver lidt fis med dem. Når det er sagt, er de sandsynligvis bare mennesker alle sammen, og som sådan fortjener de respekt. Til alle disse magtmennesker vil jeg sige: Undskyld. Og: Få det bedste ud af det. Det kunne have været værre. Og: Tænk, hvis det er?

Jonas Jonasson

Indonesien

ET LUKSUSLIV PÅ EN kridhvid strand på en paradiso burde kunne stille hvem som helst tilfreds. Men Allan Karlsson havde aldrig været hvem som helst, og nu, hvor han snart fyldte hundred og et år, havde han heller ingen planer om at blive det.

I en periode havde det været tilfredsstillende bare at sidde og lave ingenting i en liggestol under en parasol og få serveret drinks i forskellige farver. Især når hans bedste og eneste ven, den uforbederlige småtyv Julius Jonsson, sad lige ved siden af.

Men snart var den gamle Julius og den langt ældre Allan blevet trætte af ikke at lave andet end at nyde millionerne i den kuffert, de var kommet til at få med sig fra Sverige.

Ikke sådan at forstå, at der var noget galt med nydelse. Det blev bare så ensformigt. Julius forsøgte sig med at leje en seksogfyrre meter lang yacht med tilhørende besætning, så han og Allan kunne sidde på fordækket med hver deres fiskestang. Det ville have været en hyggelig afveksling, hvis det ikke lige var, fordi ingen af dem brød sig om at fiske. Eller om at spise fisk, for den sags skyld. Turene i yachten kom i stedet til at betyde, at de to venner foretog sig det samme på dækket, som de allerede havde lært at foretage sig på stranden. Nemlig ingenting.

Allan hyrede til gengæld Harry Belafonte til at flyve ind fra USA og synge tre sange til Julius' fødselsdag, apropos det med for mange penge og for lidt at bestille. Harry blev til middagen, selvom han ikke fik ekstra betaling for det. Alt i alt blev det en aften, der brød det vante mønster.

Allans begrundelse for at hyre lige netop Harry Belafonte var, at Julius jo havde en svaghed for den nye og mere ungdommelige musik. Julius satte pris på denne gestus og sagde ikke noget om, at bemeldte kunstner ikke havde været ung siden slutningen af anden verdenskrig. Men sammenlignet med Allan var han jo en årsunge.

Selvom verdensstjernens besøg på Bali ikke havde været andet og mere end en klat farve på en ellers grå tilværelse, skulle det komme til at påvirke Allan og Julius i lang tid fremover. Ikke på grund af noget, Belafonte sang eller sagde. Men på grund af en ting, han havde med, og som han var optaget af, mens han spiste morgenmad inden hjemrejsen. Det var et værktøj af en art. En sort plade med et halvspist æble på den ene side og en skærm på den anden, som lyste, når man trykkede på den. Harry trykkede og trykkede. Og brummede lidt fra tid til anden. Indimellem fniste han i stedet. For straks at brumme igen. Allan havde aldrig været særlig nysgerrig af sig, men der var jo grænser.

“Ikke at den unge hr. Belafontes privatliv vedkommer mig, men jeg vil nu alligevel driste mig til at spørge, hvad det er, han er i gang med? Sker der noget i den der ... ja, den der?”

Det gik op for Harry Belafonte, at Allan aldrig havde set en iPad før, og han var henrykt over at kunne demonstrere den. Pladen kunne vise, hvad der skete i verden, hvad der allerede var sket, og stort set også, hvad der ville komme til at ske. Afhængigt af, hvor man trykkede på den, kom der både billeder og film af enhver tænkelig art frem. Og også et par utænkelige. Hvis man trykkede på andre knapper, strømmede der musik ud af den. Atter andre fik pladen til at tale. Den var tydeligvis en hun. Siri.

Efter morgenmad og demonstration tog Belafonte sin lille taske, sin sorte plade og sig selv og begav sig af sted til lufthavnen for at rejse hjem. Allan, Julius og hotellets direktør vinkede farvel. Sangerens taxa var kun lige forsvundet ud af syne, da Allan bad direktøren om at skaffe en plade ligesom den, Harry Belafonte havde siddet med. Det forskelligartede indhold havde moret den hundredårige, og det var mere, end man kunne sige om de fleste andre ting.

Direktøren var lige vendt hjem fra en hotelservicekonference i Jakarta, hvor han var blevet belært om, at det ikke var personalets hovedopgave at levere, men at levere til overflod. Dertil kom, at Karlsson og Jonsson var to af de bedste gæster i Bali-turismens

historie. Ikke mærkeligt, at direktøren allerede den følgende dag leverede en iPad til Karlsson. Samt en mobiltelefon. Som bonus.

Allan ville ikke virke utaknemmelig, så han sagde ikke noget om, at han ikke havde brug for en telefon, eftersom alle, han kunne tænkes at ringe til, havde været døde i halvtreds år eller mere. Bortset fra Julius, selvfølgelig. Som ikke havde nogen telefon at besvare et opkald med. Men det kunne der naturligvis rettes op på.

“Den er til dig,” sagde Allan til sin ven. “Egentlig en gave til mig fra direktøren, men jeg har ikke andre at ringe til end dig, og indtil nu har du jo ikke haft en telefon til at tage opkaldet med.”

Julius sagde pænt tak. Og undlod at påpege, at Allan stadigvæk ikke kunne ringe til Julius, men af den modsatte årsag.

“Nu må du ikke smide den væk,” sagde Allan. “Den ser dyr ud. Det var bedre før i tiden, dengang telefonerne sad fast i væggen med en ledning, så man vidste, hvor man havde dem.”

***

Den sorte plade blev straks Allans kæreste eje. Desuden var den gratis i drift, eftersom hoteldirektøren havde instrueret personalet i computerbutikken i Denpasar om at sætte iPad'en og telefonen op efter alle kunstens regler. Det betød blandt andet, at SIM-kortet blev knyttet til hotellet, hvis samlede telefonomkostninger straks blev fordoblet, uden at nogen fattede, hvordan det var gået til.

Den hundredårige lærte hurtigt, hvordan den besynderlige tingest fungerede, og næppe havde han fået øjne om morgenen, før han tændte den for at se, hvad der var sket om natten. Det var de små og charmerende nyheder fra alle verdenshjørner, der gjorde ham glad. Som for eksempel den om, at hundred læger og sygeplejersker i Napoli havde skiftedes til at stemple hinanden ind og ud, således at ingen af dem behøvede at arbejde, men alle alligevel fik løn. Eller den om, at man i Rumænien havde måttet bure så mange statslige embedsmænd inde for korrupsion, at landets fængsler var blevet overfyldte. Og at de endnu ikke arresterede

embedsmænds løsning på problemet var at legalisere korrupsion for at slippe for at bygge nye.

Allan og Julius fik en ny morgenrutine. Den gamle bestod i, at Allan startede hvert eneste morgenmåltid med at beklage sig over vennens højlydte snorken gennem væggen. Den nye bestod i de samme beklagelser plus en redegørelse fra Allan om, hvad han havde fundet på skærmen siden sidst. I starten syntes Julius godt om de korte nyhedsopdateringer, ikke mindst fordi de fjernede fokus fra hans snorken. Han blev straks forelsket i den rumænske idé om at gøre det ulovlige lovligt. Tænk, hvor meget lettere det måtte være at være tyv i sådan et samfund.

Men den tanke fik Allan hurtigt jaget ud af hovedet på ham, for hvis det blev lovligt at være tyv, hørte begrebet jo pr. definition op med at eksistere. Julius, der havde været lige ved at foreslå, at de forlod Bali til fordel for Bukarest, mistede lysten. Glæden ved tyveri var jo især, at man stjal noget fra nogen, og det skulle helst være nogen, der havde fortjent det, eller som i det mindste ikke led alt for meget under det. Hvis man ikke længere kunne betragte tyveri som tyveri, hvad var der så tilbage?

Allan trøstede ham med, at rumænerne var gået på gaden i stor stil for at protestere mod politikernes og embedsmændenes planer. Den almindelige rumæner var ikke så filosofisk anlagt som dem, der sad ved magten. Han eller hun ræsonnerede, at dem, der stjal, skulle bures inde uanset titel eller status, og uanset om man havde et sted at bure dem inde eller ej.

Temaet ved morgenmåltidet på hotellet på Bali blev oftere og oftere spørgsmålet om, hvor Julius og Allan skulle rejse hen, når nu det var blevet så ensformigt at være der, hvor de var. Da hovednyheden den pågældende morgen var, at det vist havde været tyve grader varmere på Nordpolen end normalt, spekulerede Allan på, om det kunne være et alternativ.

Julius proppede stegte nudler i munden, tyggede færdig og sagde, at han ikke troede, Nordpolen var nogen god idé, hvad ham selv og Allan angik. Især ikke hvis isen var ved at smelte. Julius blev forkølet af at være våd om fødderne. Desuden var der

isbjørne deroppe, og om isbjørne vidste Julius ikke andet, end at de tilsyneladende var morgensure, lige fra de blev født. Slangerne på Bali var da i det mindste menneskesky.

Allan sagde, at det måske ikke var så underligt, at isbjørnen var i dårligt humør, når nu underlaget smeltede under fødderne på den. Hvis det blev rigtig slemt, måtte den vel spadsere et sted hen, hvor der var fast grund under fødderne, mens det endnu kunne lade sig gøre. Canada, i så fald, for nu havde USA jo fået ny præsident igen – havde Allan fortalt Julius om det? Den nye lod vist ikke hvem som helst slippe over grænsen.

Jo, Julius havde hørt om Trump. Det var det, han hed. Og ja, isbjørnen var ganske vist hvid, men først og fremmest udlænding. Derfor skulle den ikke håbe på for meget.

Nyhederne på Allans sorte plade havde det særkende, at de var både store og små. Kedeligt nok mest store. Allan forsøgte at finde de små og maleriske nyheder, men fik de andre med i købet. Det kunne ikke lade sig gøre at si kamelerne fra til fordel for myg-gene.

I løbet af sine første hundred leveår havde Allan aldrig tænkt over de videre perspektiver i tilværelsen. Nu fortalte hans nye legetøj ham, at verden var aldeles forfærdelig. Og mindede ham om, hvorfor han engang i sin tid havde gjort det rette, da han vendte den ryggen for bare at passe sig selv.

Han tænkte tilbage på sine tidlige år som stikirenddreng på krudtfabrikken i Flen. Der havde halvdelen af arbejderne brugt deres fritid på at længes efter en rød revolution, mens den anden halvdel hidsede sig op over truslen fra Kina og Japan. Troen på den gule fare fik næring fra romaner og småskrifter, der alle malede et scenarie, hvor den hvide verden blev opslugt af den gule.

Selv engagerede Allan sig ikke i nuancer af den slags og fortsatte i samme stil efter anden verdenskrig, da brunt var blevet den hæsligste farve af alle. Det lagde han lige så lidt mærke til, som næste gang folk samledes omkring et ideologisk udtryk. På det tidspunkt handlede det snarere om noget at længes *efter* end

væk fra. Fred på jord blev in, blomstrede folkevognsrugbrød og i nogle tilfælde hash. Alle elskede alle, bortset fra Allan, der ikke elskede nogen eller noget. Bortset fra sin kat. Ikke at han var bitter, han *var* bare.

Tilværelsens blomster-æra varede, lige indtil Margaret Thatcher og Ronald Reagan tog over hver deres sted. De syntes, det var mere praktisk at elske sig selv og sin egen succes. Hvis man absolut skulle synes dårligt om nogen, skulle det være russerne. Der fandtes i alt væsentligt ikke andre trusler, og efter at Reagan havde taget livet af Sovjetkommunismen udelukkende ved at *tale* om at sende missiler ude fra rummet, opstod der fred og fordragelighed for alle, bortset fra den ene halvdel af menneskeheden, der ikke kunne brødføde sig selv samt nogle tusind britiske minearbejdere, der ikke længere havde en mine at gå ned i. Det nye var, at man ikke behøvede at kere sig om sin næste ud over alle grænser, det var nok bare at finde sig i ham eller hende. Og det gjorde man så, indtil der endnu en gang blæste nye vinde.

Den brune farve fik et lumskeligt comeback, en smule uventet måske. Ikke i Tyskland denne gang, i hvert fald ikke i første ombæring. Eller i anden, for den sags skyld. Derimod i en række andre lande. USA kom ikke først, men blev hurtigt størst på grund af den nyvalgte præsident. Det var ikke til at sige, hvor brun han var i sin inderste sjæl, det vekslede tilsyneladende fra dag til dag. Men nu var det ikke nok bare at sætte sig selv først, nu gjaldt det om at udpege de ydre trusler mod det vestlige, hvide liv, vi alle fortjente at leve.

Allan foretrak jo at betragte sin skærm som ren underholdning, men det blev svært for ham at forsvare sig imod de sammenhænge, han begyndte at få øje på. Han overvejede at smide den sorte plade væk. Lod den ligge en hel dag. Så en dag mere. Blot for til sidst modvilligt at indrømme, at det var for sent. Den mand, der mere end nogen anden havde undladt at gruble over tingenes tilstand, var begyndt at gruble over tingenes tilstand.

“Fandens også,” mumlede han for sig selv.

“Hvad?” spurgte Julius.

“Ikke noget. Ud over det jeg lige sagde.”

“Fandens også?”

“Ja.”

Indonesien

DA ALLAN FØRST havde forliget sig med sin nyopdukkede interesse for samfundet, kunne hans sorte plade genvinde det terræn, han havde tabt. Den hilste ham velkommen tilbage med nyheden om nordmanden, der havde sin egen sø, hvor han havde madet karper og brasen med foderpiller, der indeholdt gulerødder. Når så gedderne i søen spiste de nyligt madede fisk, fik de rosa kød, hvorefter nordmanden fiskede dem op, fileterede dem og solgte dem som laks. Han minimerede risikoen ved udelukkende at eksportere sine pseudolaks til Namibia, hvor der selvfølgelig tilfældigvis boede en pensioneret levnedsmiddelinspektør fra Oslo. Inspektøren slog alarm, nordmanden blev buret inde, og prisen på laks i Sydvestafrika vendte tilbage til det normale.

Og sådan blev det ved. Den sorte plade gjorde Allan glad for tilværelsen igen. Alt imens Julius blev ved med at være frustreret. Der var jo gået flere *måneder*, uden at han havde lavet noget som helst uhæderligt. I sine sidste år som kriminel hjemme i Sverige havde han helliget sig en mild variant af det med den norske geddelaks. Han havde importeret grønsager fra fjerne lande, givet varerne ny emballage og solgt dem som svenske. Det var der mange penge i. Det kølige klima i nord kombineret med en sol, der aldrig gik ned, fik tomater og agurker til at modnes langsomt, hvorved de udviklede en smagsrigdom i verdensklasse. Eller som attenhundredtalsdigteren Carl Jonas Love Almquist havde udtrykt det: “Kun Sverige svenske stikkelsbær har.”

Netop stikkelsbær interesserede ikke Julius, efterspørgslen på dem var for lille. Men det var anderledes med de grønne asparges. Når foråret gik over i forsommer, betalte folk både fire og fem gange så meget for et bundt asparges, når bare de var svenske.

Julius Jonssons svenske asparges kom i den periode hele vejen fra Peru. I lang tid var det en glimrende forretning. Men så blev

en af Jonssons mellemhandlere for ivrig og begyndte at sælge gotlandske asparges på Hötorget i Stockholm, mindst fem uger før de var til at støve op på Gotland. Det førte til rygter om uregelmæssigheder og til, at de svenske fødevarermyndigheder vågnede op. Pludselig kom der kontrol både på tidspunkter og steder, hvor der ikke burde være kontrol. Julius mistede på kort tid tre fulde peruvianske partier, beslaglagt og destrueret i lovens navn. Desuden blev hans mellemænd – i modsætning til Julius selv – buret inde. Det er mellemmands lod her i livet.

Men selvom lovens lange arm ikke var lang nok til at nå ud til hjernen bag det hele, mistede Julius interessen. Han var træt af, at Sverige var blevet sådan et lovlydigt land. Folk døde vel ikke af en smule peruvianske asparges?

Nej, det var ikke nemt at være en hæderlig småforbryder. I stedet valgte Julius at gå på pension. Lavede lidt hjemmebrændt, krybskød en elg i ny og næ, lånte naboens elektricitet uden at spørge, i øvrigt kun ganske lidt. Indtil en gamling på hundred år pludselig bankede på hans dør. Den gamle sagde, han hed Allan, og han havde en stjålet kuffert med, som de to åbnede efter en hyggelig middag med snaps. Den viste sig at være fuld af millioner.

Så førte det ene til det andet, og det andet til det tredje. Julius og Allan rystede alle de vedholdende individer af sig, der ville have deres penge tilbage, og havnede på Bali, hvor de sørgede for, at alle pengene nu fik ben at gå på i støt tempo.

Allan kunne se, at Julius hang med hovedet. Han forsøgte at inspirere sin ven, der var led og ked af det hele, læste højt fra den sorte plade om alskens umoral fra alle verdenshjørner. Rumænien, Italien og Norge havde de allerede dækket. Den sydafrikanske præsident Zuma brugte de et helt morgenmåltid på, eftersom han både havde bygget en privat swimmingpool og et teater for skatteydernes penge. En svensk danseorkesterdronning fik også en del velfortjent opmærksomhed, efter at hun i sin selvangivelse havde kaldt syv kjoler og atten par sko for rejseudgifter.

Men Julius blev ved med at hænge med hovedet. Han havde brug for noget at lave for ikke for alvor at blive deprimeret.

Allan, der i hundred år havde undladt at være bekymret over noget som helst, var ikke tilfreds med, at hans ven havde mistet gnisten. Der måtte da være et eller andet, som vennen kunne engagere sig i?

Længere end det nåede han ikke i sine spekulationer, før tilfældet meldte sig på banen. Det skete en aften, hvor Allan var krøbet til køjs med sin sorte plade, mens Julius kunne mærke, at han stadig havde nogle sorger i sjælen, som han var nødt til at bedøve. Han satte sig ned i hotellets bar og bestilte et glas lokal-fremstillet *arak*. Den var lavet på ris og sukkerrør, smagte ligesom rom og var så stærk, at han fik tårer i øjnene. Julius havde erfaret, at et glas lagde et slør hen over sorgerne, og at et mere jog dem på flugt. For at være på den sikre side plejede han også at tage et tredje glas, inden han krøb til køjs.

Aftenens første glas var tømt, og det andet var godt på vej, da Julius' sanser havde åbnet sig så meget, at han kunne mærke, han ikke var alene i lokalet. Tre stole derfra sad en midaldrende, asiatisk mand, også han med en *arak* i hånden.

“Skål,” sagde Julius afmålt og hævede sit glas.

Manden smilede til svar, hvorefter de begge bundede og skar en grimasse.

“Nu begynder det at hjælpe på det,” sagde manden, der havde lige så mange tårer i øjnene som Julius.

“Det første eller det andet?” spurgte Julius.

“Det andet,” sagde manden.

“Samme her.”

Julius og manden flyttede tættere på hinanden og besluttede sig for et glas mere af samme slags.

De småsnakkede lidt, inden manden valgte at præsentere sig.

“Simran Aryabhat Chakrabarty Gopaldas,” sagde han. “Hyggeligt at møde dig!”

Julius kiggede på manden, der lige havde sagt sit navn. Og han havde lige netop tilstrækkeligt med *arak* i kroppen til at sige, hvad han tænkte.

“Det kan man da ikke hedde?”

Jo, det kunne man. Især når man var af indisk herkomst.

Simran Plusaltdetandet var havnet i Indonesien efter et ulyksaligt intermezzo med datteren til en alt for uforstående mand.

Julius nikkede. Fædre til døtre kunne være mere uforstående, end folk var flest. Men man kunne nu alligevel ikke sådan hedde noget, som det tog en hel formiddag at udtale?

Manden, der hed, som han hed, viste sig at have en pragmatisk indstilling til betydningen af sin egen identitet. Eller også havde han bare humoristisk sans.

“Hvad synes du så, jeg skal hedde?”

Julius hyggede sig i den landflygtige inders selskab. Men hvis de skulle sidde der og blive venner, så duede det altså ikke med den lange stribe navne. Her gjaldt det om at benytte sig af chancen.

“Gustav Svensson,” sagde Julius. “Det er et fint navn, ligger godt i munden og er let at huske.”

Manden, der endnu ikke hed Gustav Svensson, sagde, at han aldrig havde haft problemer med at huske Simran Aryabhat Chakrabarty Gopaldas, men han var enig i, at Gustav Svensson lød fint.

“Svensk, ikke?” spurgte han.

Jo, nikkede Julius, mere svensk blev det næppe.

Lige i det øjeblik begyndte hans nye forretningsidé at tage form.

***

Julius Jønsson og Simran Etellerandet fandt for alvor hinanden under indflydelse af det tredje glas *arak*. Inden aftenen var omme, havde de aftalt at mødes igen. Samme tid, samme sted, den følgende aften. Derudover havde Julius besluttet, at manden med det umulige navn skulle hedde Gustav Svensson. Simran Aryabhat Chakrabarty Gopaldas syntes, det var lige så godt. Det, han havde heddet hidtil, havde ikke bragt ham noget videre held.

De to mænd fortsatte på den måde flere aftener i rap. Inderen vænnede sig til sit nye alias. Kunne godt lide det.

Han var tjekket ind på hotellet under sit gamle navn samme dag, som de to havde mødt hinanden, og blev boende der i den tid, hvor han og Julius lagde planer for deres fremtidige samarbejde. Da hoteldirektøren i mere og mere højlydte vendinger erklærede, at han ville have betaling for den indiske gæsts ophold, sagde Gustav til Julius, at han havde i sinde at forsvinde. På permanent basis. Uden at betale. Og uden at komme med nogen forklaringer. Direktionen ville alligevel aldrig kunne forstå, at Gustav ikke kunne holdes ansvarlig for Simrans regning.

Det forstod Julius derimod. Hvornår havde Gustav tænkt sig at smutte?

“Helst inden for et kvarters tid.”

Også det forstod Julius. Men han havde ikke spor lyst til at miste sin nye ven, så han gav ham den telefon med, som han havde fået af Allan.

“Her, så kan man få fat på dig. Jeg ringer til dig fra værelset. Smut så. Ud gennem køkkenet, det ville jeg gøre.”

Gustav fulgte Julius' råd og forsvandt. Senere samme aften dukkede hoteldirektøren op efter at have flakket rundt i en time i sin søgen efter den indiske, nu forsvundne gæst.

Julius og Allan sad og kiggede på solnedgangen ved vandkanten i deres magelige stole med tilhørende drinks. Direktøren undskyldte forstyrrelsen. Men han havde et spørgsmål.

“Hr. Jonsson, kunne det tænkes, at De har set gæsten Simran Aryabhat Chakrabarty Gopaldas? Jeg har lagt mærke til, at De har haft en del med hinanden at gøre her på etablissementet på det seneste.”

“Simran hvem?” spurgte Julius.

***

Julius og Gustav Svensson måtte fremover mødes et andet sted end på hotellet, når de skulle tale forretninger. Hoteldirektøren kunne jo ikke så godt give Jonsson skylden for den forsvundne gæst, men det forhindrede ham ikke i at nære en højere grad af mistanke til de to svenske herrer. Hvad dem angik, var der langt

større beløb at tabe. Indtil videre havde de betalt enhver sit, men den nuværende regning var blevet større end sædvanligt, og forsigtighed var en dyd i denne sag.

Jonssons og Svenssons møder blev i stedet afholdt i en snusket bar i det centrale Denpasar. Gustav viste sig at være småforbryder på nogenlunde samme niveau som Julius. Hjemme i Indien havde han i mange år levet godt af at leje biler, skifte motoren ud og levere bilen tilbage. Det tog som oftest udlejningsfirmaet flere måneder at opdage, at køretøjet var blevet syv år ældre, og det var umuligt at fastslå, hvem af de flere hundred kunder under mistanke, der var den skyldige. Måske var det ligefrem en fra personalet?

Flotte biler blev på den tid en del af Gustavs hverdag. Som en ekstra bonus opdagede han, at jo flottere bil, desto større potentiale for smuk pige. Den ligning skabte problemer for ham mere end en gang. Den seneste gang i en grad, så han gjorde bedst i at forlade bilbranchen, pigen og hele Indien, efter at pigen var gået hen og blevet gravid. Hendes far viste sig at være både parlamentsmedlem og militærmand, og da Gustav af strategiske årsager anmodede om pigens hånd, truede han med at sætte det syvende infanteri ind imod ham.

“Sikke en sur stodder,” sagde Julius. “Kunne han ikke tænke en smule på sin datters bedste?”

I det stykke var Gustav helt enig. En skærpene omstændighed var, at hendes far lige havde opdaget, at hans sekscylinders BMW var blevet firecylindret, mens han havde været i Singapore på forretningsrejse.

“Og det beskyldte han dig for?”

“Ja. Uden beviser.”

“Var du uskyldig?”

“Det er sagen ivedkommende.”

Alt i alt mente Gustav Svensson, at det var ganske udmærket, at Simran Aryabhat Chakrabarty Gopaldas måtte afgang ved døden.

“Bare ærgerligt, at han ikke nåede at betale sin regning på hotellet. Skål for dig, min ven.”

En tid efter det første heldige møde i baren havde Julius Jonsson sammen med en forsvarlig mængde af de tilbageværende penge i rejsetasken og sin nye partner Gustav Svensson overtaget en aspargesplantage oppe i bjergene. Julius trak i trådene, Gustav var plantagens chef, og en masse fattige balinesere arbejdede i markerne med bøjet ryg.

Ved hjælp af tidligere kontakter hjemme i Sverige eksporterede Julius og hans nye partner nu 'Gustav Svenssons lokalt dyrkede asparges' i bundter pakket smukt ind i blå og gult. Hverken Julius eller den mand, der for nylig havde heddet noget andet, påstod nogen steder, at aspargesene var svenske. Det eneste svenske ved dem var prisen og navnet på den indiske producent. I modsætning til Peruprojektet var det her ikke så ulovligt, som Julius kunne ønske sig, men man kunne ikke få alt. Desuden lykkedes det ham og Gustav at etablere en kompletterende, mere lyssky forretning. Svenske asparges nød så stor anseelse i verden, at Gustavs balinesiske afart kunne sendes til Sverige, flyttes over i nye kasser og eksporteres til en række luksushoteller rundt omkring i verden. For eksempel til Bali, hvor højtprofilerede hoteller havde deres internationale ry at tænke på, og det var hver eneste rupi i ekstra omkostninger værd at slippe for at servere de vandede, lokale asparges for gæsterne.

Allan var glad for, at hans ven Julius var tilbage i sin gamle form. Dermed ville alting vel atter have været helt i orden for såvel Julius som for hans hundredårige ven, hvis ikke det havde været, fordi den uudtømmelige pengekuuffert var ved at være tom. Indtægterne fra plantagerne i bjergene var slet ikke så ringe endda, men tilværelsen på luksushotellet, hvor de to venner boede, var alt andet end gratis. Alene de fra Sverige importerede asparges i restauranten kostede en halv bondegård.

De skrantende finanser var noget, som Julius i et stykke tid havde ønsket at tage op med Allan. Det var ligesom bare ikke blevet til noget. Ved morgenmåltidet denne morgen skulle det

nu alligevel være. Allan havde som sædvanlig sin plade med, og med den de seneste nyheder om verdens tilstand. Dagens rapport var en fortælling om søskendekærlighed. Det forlød, at den nordkoreanske leder Kim Jong-Un netop havde myrdet sin bror med gift i en lufthavn i Malaysia. Allan sagde, at det ikke kom specielt meget bag på ham, han havde selv haft med Kim Jong-Uns far at gøre. Og farfar.

“Både faren og farfaren forsøgte faktisk at tage livet af mig,” erindrede han. “Nu er de døde begge to, mens jeg sidder her. Ja, sådan kan det gå.”

Julius havde vænnet sig til, at der dukkede refleksioner over fortiden op hos Allan, og han blev ikke længere overrasket over det. Netop denne historie havde han vist hørt før, men han havde glemt den igen.

“Har du mødt den nordkoreanske leders far? Og farfar? Hvor gammel er du i grunden?”

“Hundred, snart hundred og et,” sagde Allan. “Hvis du ikke skulle have bemærket det. Kim Jong-Il og Kim Il-Sung hed de. Den ene var kun et barn, men han var vred alligevel.”

Julius modstod fristelsen til at få mere at vide. I stedet styrede han samtalen over på det emne, han havde tænkt sig at tage op.

Sagen var den, som Julius tidligere havde antydnet, at kufferten med penge i højere og højere grad var ved at forvandle sig til en kuffert uden penge. Desuden var det to en halv måned siden, de sidst havde betalt deres gæld til hotellet. Julius havde ikke lyst til at tænke på, hvad den regning kunne lyde på.

“Så lad være med at tænke på det,” foreslog Allan og tog en bid af sin let krydrede nasi goreng.

Det var endnu mere akut med bådudlejerens, han havde ladet høre fra sig for at meddele, at han havde sat en stopper for kreditten og havde tænkt sig at gøre det samme for d’herrer Karlsson og Jonssons liv, hvis ikke gælden var betalt inden for en uge.

“Bådudlejerens?” spurgte Allan. “Har vi lejet en båd?”

“Luksusyachten.”

“Nåh den, regner man den for en båd?”

Så indrømmede Julius, at han havde tænkt sig at give Allan

en overraskelse på hans hundred og et-års fødselsdag, men at de pekuniære omstændigheder var af en sådan beskaffenhed, at fejringen måtte foregå på et andet niveau end Harry Belafonte-niveauet.

“Nu har vi jo også hilst på ham,” sagde Allan. “Jeg har alligevel aldrig været gode venner med mine fødselsdagsfester, så det skal du ikke tænke på.”

Det gjorde Julius nu alligevel. Allan skulle vide, at han havde sat umådelig stor pris på det med Belafonte. Julius var heller ikke nogen årsunge, og aldrig i dette liv havde nogen gjort noget så venligt over for ham, som Allan havde gjort.

“Men nu var det jo ikke mig, der sang,” sagde Allan.

Julius fortsatte og sagde, at det helt sikkert skulle fejres, han havde allerede bestilt lagkage fra det konditori, han havde kunnet finde, som var villige til at lave den på kredit. Og derefter ventede der ham en ballonfærd over den grønne og smukke ø sammen med ballonskipperen og to flasker champagne.

Luftballon, det lød hyggeligt, syntes Allan. Men måske skulle de springe det med lagkagen over, når nu pengene var små? Alene de hundred og et lys ville jo komme til at koste en formue.

Nu forholdt det sig jo ikke sådan, at de to venners samlede finanser stod og faldt med hundred og et lagkagelys, sagde Julius. Han havde været nede og rode i kufferten den foregående aften og havde lavet et overslag over, hvor meget der var tilbage. Så havde han lavet et andet overslag over, hvad han troede, hotellet syntes, de skyldte. Hvad angik yachten, behøvede han ikke at lave et overslag, for udlejeren havde været så venlig at oplyse ham om beløbet.

“Alt i alt er jeg bange for, at vi har et underskud på mindst hundred tusind dollars,” sagde Julius.

“Er det med eller uden lysene?” spurgte Allan.

Indonesien

DEN HUNDREDÅRIGE havde altid haft en beroligende indvirkning på sine omgivelser, bortset fra nogle få enkeltstående episoder, hvor han havde tirret folk ud over enhver beskrivelse. Som dengang han mødte Stalin i 1948. Det førte til fem år i arbejdslejr. Nordkoreanerne havde heller ikke været udelte begejstrede for ham få år senere.

Nå, alt det var fortid. Nu havde han fået Julius til at gå med til, at de *først* fejrede hundred og et-årsdagen ifølge planen (eftersom det jo betød så meget for Julius), og at de *derefter* satte sig ned og kiggede på økonomien. Alting skulle nok ordne sig. Med en smule held dukkede der måske en ny kuffert med penge op i tide.

Det troede Julius nu ikke ville komme til at ske, selvom man jo aldrig vidste, når man var sammen med Allan. På trods af at det var så galt, som det var, havde han sagt ja til Allans forslag om at tage fire flasker champagne med i luftballonen i stedet for to. Allan sagde, at der kunne blive vindstille i luften deroppe, og så skulle de jo have noget at tage sig til.

“Måske også et par håndmadder,” foreslog Julius.

“Hvorfor dog det?” spurgte Allan.

På nuværende tidspunkt holdt hoteldirektøren et vågent øje med den gamle mand og hans endnu ældre kammerat. De ubetalte regninger havde rundet et hundred og halvtreds tusind dollars. Det var kun en lille del af det, direktøren havde tjent på de ødsle skandinaver det seneste år, men samtidig alt for meget at miste. Direktøren havde truffet visse forholdsregler. De seneste par dage – eller snarere nætter – havde en mand stået på diskret vagt uden for de to herrers luksusbungalow i tilfælde af, at de fandt på at kravle ud ad et af vinduerne uden vinduesglas og fordufte.

Men der lå også en vis taknemmelighed i direktørens relation

til d'herrer Jonsson og Karlsson. Førstnævnte havde på en relativt troværdig facon gjort rede for, at der var nye penge på vej inden ugens afslutning. Og det var trods alt ikke første gang, Jonsson havde haft lidt svært ved at slippe slanterne. Måske handlede det hele bare om, at han nærrede stor kærlighed til sine pengesedler. Og hvem gjorde ikke det?

Alt i alt mente direktøren, at det både var fornuftigt og en god strategi at holde lav profil og deltage i fejringen på stranden af den ældste af de to mænds fødselsdag med lagkage og et par velvalgte ord.

***

Ud over fødselsdagsbarnet, Julius og hoteldirektøren var også den til lejligheden bestilte ballonskipper til stede. Gustav Svensson ville også gerne have deltaget, men han var kløgtig nok til at holde sig væk.

Ballonen var fyldt med luft og stod klar. Kun et klassisk anker omkring et palmetræ forhindrede den i at stikke til vejrs. Varmen i selve ballonen blev reguleret af ballonskipperens niårige søn, der var dybt ulykkelig, for han ville hellere have befundet sig ved lagkagen, der stod et par meter fra ham.

Allan skulede til de hundred og et unødvendige lys. Tænk at spille penge på den måde. Og tid! Det tog Julius flere minutter at få dem alle sammen tændt ved hjælp af hoteldirektørens lighter af guld (som derefter havnede i Julius' lomme).

Men lagkagen smagte i hvert fald godt. Og champagne var nu engang champagne, også selvom det ikke var brændevin. Allan tænkte, at det hele kunne have været langt værre.

Og det var netop, hvad det blev. Hoteldirektøren slog nemlig på glasset for at holde tale.

“Kære hr. Karlsson,” sagde han.

Allan afbrød ham.

“Godt talt, hr. direktør. Yderst elskværdigt. Men vi kan jo ikke blive stående her alle sammen, indtil jeg fylder år næste gang. Er det ikke på høje tid at tage af sted i ballonen?”

Hoteldirektøren tabte tråden, og Julius nikkede til ballonskipperen, der straks stillede sit lagkagestykke fra sig. Han var der jo først og fremmest for at arbejde.

“Javel! Jeg går op og ringer til vejrtjenesten i lufthavnen. Vil være sikker på, at vinden stadigvæk er gunstig. Er tilbage om et øjeblik.”

Faren for en tale var blevet afværget. I stedet var det tid til at stige om bord. Det var let at stige op i kurven, selv for en hundred og et-årig. Det foregik via en aftagelig trappe med seks trin på ydersiden og en lidt mindre en af slagsen med tre trin inde i kurven.

“Hej med dig, lille mand,” sagde Allan og uglede den niårige assistents hår.

Den niårige svarede med et genert “goddag”. Han kendte sin plads, og han var god til sit arbejde. Ankeret var ikke nødvendigt længere, ikke med den nye tyngde fra udlændingene.

Julius bad drengen om en demonstration og blev oplyst om, at varmen og dermed ballonens højde blev justeret med den røde regulator på toppen af gasbrænderen. Når de skulle af sted, var det bare at dreje den til højre. Og så til venstre igen, når man ville lande.

“Først højre, så venstre,” sagde Julius.

“Netop, hr.,” sagde drengen.

Nu skete der tre ting parallelt inden for et par sekunder.

Et:

Allan lagde mærke til den niåriges længselsfulde blikke efter lagkagen og foreslog, at drengen løb derhen i en fart og forsynede sig. Der var både tallerken og bestik på bordet. Drengen behøvede ikke at blive nødet. Han var ude af kurven, næsten inden Allan var færdig med sætningen.

To:

Julius prøvede den røde regulator af, både mod venstre og højre, og han drejede så hårdt, at han kom til at stå med den i hånden.

Tre:

Ballonskipperen kom ud fra hotellet, så nedslået ud, rystede på hovedet og sagde, at turen måtte vente, for vinden var på vej i nord, og det passede ikke særlig godt med ballonens placering.

Derpå skete der tre nye ting, også disse helt parallelt.

Et:

Ballonskipperen fik øje på sin niårige søn med snuden i lagkagen, og han skældte ud på den stakkels dreng, der havde forladt sin post.

To:

Julius bandede ad den røde regulator, der var gået af, bare sådan uden videre. Nu strømmede der varme ind i ballonen, som ...

Tre:

... begyndte at lette fra jorden.

“Stands, hvad laver I?” skreg ballonskipperen.

“Det er ikke mig, det er den forbaskede regulator,” råbte Julius.

Ballonen var oppe i tre meters højde. Og fire. Og fem.

“Sådan, ja!” sagde Allan. “Nu begynder festen!”